

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Gymnázium Teplice

Čs. dobrovolců 530/11, 415 01 Teplice

Identifikátor školy: 600 011 216

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Školský úřad Teplice, Masarykova 66, 415 01 Teplice

Termín konání inspekce: 27. - 29. listopad 2000

Čj.	062 70/01-3411
Signatura	of5zu206

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium poskytuje všeobecné vzdělání zakončené maturitní zkouškou, kód oboru 79-41-K/001, v cyklu čtyřletého a osmiletého studia. Dále dobíhá ještě poslední ročník sedmiletého cyklu ve třech třídách. V letošním školním roce ukončí studium 3 třídy sedmiletého a 2 třídy čtyřletého cyklu. Celkem navštěvují školu 703 žáci (kapacita školy je 840).

Celek gymnázia je tvořen třemi budovami. V budově A je k dispozici 19 tříd a 8 speciálních učeben (laboratoře, jazykové učebny, počítačová učebna, posilovna, tělocvična). Budova B má 12 učeben, z tohoto počtu jsou dvě speciální pro výuku hudební a jazykovou. V budově C je 18 učeben a 2 tělocvičny. Významné zlepšení, nejen z hlediska urychlení přesunů žáků, ale zejména z hlediska jejich bezpečnosti žáků, představuje vybudování nadchodu, propojujícího hlavní budovu s dalšími dvěma budovami. Výrazných změn nedoznalo prostředí většiny tříd. Dále převládá opotřebený nábytek, některé třídy budovy A volají po výměně poškozených podlahových krytin a po vymalování.

V prostoru školy je také školní hřiště. K dispozici žákům je knihovna se studovnou, školní bufet a prodejna učebnic a školních potřeb. V hlavní budově se také nachází aula. Tabule s informacemi ve vstupní hale umožňuje velmi dobrou orientaci v celém areálu

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka probíhá v souladu se schválenými učebními plány pro víceletá a čtyřletá gymnázia, které jsou pro jednotlivé třídy podrobně rozpracovány. Volitelné předměty si žáci vybírají dle svého zájmu a dalšího studijního zaměření, pro talentované žáky jsou vytvářeny skupiny s odlišnou intenzitou výuky opět dle zájmu a na základě doporučení vyučujícího. Personální zajištění výuky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti je velmi dobré. Celkem 94 % týdně vyučovaných hodin je odučeno odborně i pedagogicky způsobilými učiteli.

Dílčí posouzení kvality vzdělávání provedla ČŠI na základě hospitací těchto předmětů: český jazyk a literatura, cizí jazyky, matematika, informatika a výpočetní technika, fyzika a biologie ve třídách osmiletého studia, v posledním ročníku dobíhajícího sedmiletého studia a ve studiu čtyřletém.

Společenskovědní předměty (český jazyk, cizí jazyky)

Hodnocení výuky společenskovědních předmětů proběhlo formou hospitací v hodinách, na základě realizované výuky zapsané v třídních knihách a posouzení práce předmětových komisí, porovnáním učiva učebních osnov a z nich zpracovaných tematických plánů.

Časové dotace uvedených předmětů odpovídají učebním plánům, probírané učivo je v souladu s osnovami gymnázia víceletého i čtyřletého cyklu. Plánování formou časově tematických plánů sleduje kontinuitu a logickou návaznost výuky mezi jednotlivými ročníky. Dále jsou žákům k dispozici okruhy témat k maturitní zkoušce spolu se seznamem dostupných učebnic a další pomocné literatury. Výuka cizích jazyků probíhá v paralelních skupinách jednotlivých ročníků dle úrovně žáků.

Personální zabezpečení výuky těchto předmětů je na velmi dobré úrovni. V českém, anglickém, francouzském a ruském jazyce je realizace výuky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti 100%, v německém jazyce pak míra kvalifikovanosti činí 82 %. Čtyři hodiny španělštiny jsou vyučovány pedagogicky způsobilým vyučujícím.

Materiální podmínky jsou průměrné. Výuka probíhá v běžných třídách, dále ve třech jazykových učebnách. Vyučující mají možnost použití běžných učebních pomůcek

(magnetofony, výukové programy, doplňkový učební materiál), přesto v některých hodinách nebyly pomůcky funkčně využívány.

Hospitace proběhly v hodinách českého, anglického, německého a francouzského jazyka. ČŠI hodnotila zejména plánování a přípravu výuky, podmínky a organizaci, formy a metody práce, účinnost motivace, způsob hodnocení žáků a zařazování kooperativních forem práce. Převážná část hodin měla jasně stanovený cíl a tomu odpovídala i struktura činností, učivo bylo řazeno promyšleně do logických celků. Vyučující vhodně střídali metody, motivovali žáky a hodnotili výkony přiměřeně. Hodnocení samotnými žáky nebylo používáno, ale výuka byla založena na komunikativním přístupu, žáci se v průběhu činností aktivně zapojovali. Hodiny cizích jazyků byly vedeny cizojazyčně, v některých případech s nápomocí učitele. V českém jazyce bylo velmi dobře použito doplňujících textů, v návaznosti pak samostatná práce žáků. Skupinová práce v hodinách byla zařazována a žáci byli vedeni ke spolupráci. Hodnocení žáků probíhalo povětšinou průběžně během činností, žáci projevovali dobré znalosti. Většina hodin byla hodnocena jako vynikající a velmi dobré. Tomuto zjištění neodpovídaly činnosti ve dvou cizojazyčných hodinách, kde komunikace směřovala výhradně od učitele k žákovi, učivo na sebe logicky nenavazovalo. Pomůcky se v jedné hodině neobjevily vůbec, v druhé hodině pak při geograficky orientované části výuky chyběla mapa. Nebyly používány slovníky, ačkoliv se jednalo o hodinu konverzace. Rovněž interakce měla velmi nízkou úroveň. Na zjištěné nedostatky upozornila ČŠI ředitele.

Výuka uvedených předmětů je hodnocena velmi dobře. Převládaly promyšlené formy práce, výuka byla převážně založena na komunikativním přístupu. S výjimkou výše popsaných dvou hodin lze kvalitu výuky v těchto předmětech hodnotit jako velmi dobrou.

Matematika (MAT), informatika a výpočetní technika (IVT) v posledních čtyřech ročnících gymnázia

Plánování výuky hodnotí ČŠI jako velmi dobré. Učivo matematiky je rozpracováno do čtyř let studia, respektována je jeho logická posloupnost a návaznost. Obdobně je tomu ve výuce IVT. Minimální hodinové dotace těchto předmětů dané učebními plány nejsou porušovány, k posílení je využíváno disponibilních hodin. Žáci s hlubším zájmem o matematiku mají možnost navštěvovat matematický seminář či při dělených hodinách pracovat ve zvláštních skupinách vytvořených ze zájemců z paralelních tříd ročníku. Výuka probíhala v souladu s učebními dokumenty.

Personální podmínky výuky, zejména se zřetelem na míru odborné a pedagogické způsobilosti, jsou vynikající. Z jedenácti učitelů těchto předmětů je deset kvalifikovaných. Nekvalifikovaně jsou tak vyučovány pouze čtyři hodiny matematiky.

Materiální podmínky výuky byly průměrné. Ve většině hodin matematiky byla jedinou pomůckou křída a tabule. Učebnice žáci mají, využívány jsou převážně pro domácí přípravu. Při výuce IVT měl každý žák k dispozici vlastní pracoviště. Pozitivem je volný přístup k počítačům včetně možnosti připojení na Internet po celý den. Nicméně nesourodé vybavení (počítače různých řad a různého stupně opotřebení včetně mechanického poškození, některé s nedostačující kapacitou pro aplikaci užívaných programů) nevytvářelo rovné podmínky pro práci žáků v hodinách. Díky odbornosti a schopnosti učitelů (a správce sítě) i operativně řešit vyskytující se problémy, se však daří realizovat efektivní výuku.

Psychohygienické podmínky jsou průměrné. Třídy neslouží jako kmenové (žáci se za výukou stěhují), takže motivace žáků pro vytvoření vlastního, estetičtějšího prostředí, spíše není.

Organizaci výuky, volbu forem a metod práce hodnotí ČŠI v matematice jako průměrnou, v informatice pak jako velmi dobrou. V matematice převládaly frontální formy a způsoby

práce, nová látka byla prezentována většinou metodou řízeného rozhovoru či výkladu, procvičování probíhalo rovněž hromadně. Nicméně i při tomto způsobu výuky žáci s učitelem aktivně spolupracovali a výuka byla efektivní. I při společném řešení úloh se většina žáků snažila pracovat samostatně a až v případě chyb pak své postupy korigovat. Prostor pro vzájemnou spolupráci žáků na řešení problémů či diferenciaci činností většinou vytvářen nebyl. Dobrá pozornost je věnována pravidelné domácí přípravě žáků formou týdenních domácích prací.

Výuka IVT se odvíjela od velmi dobré přípravy učitelů (příprava technického zázemí, srozumitelných postupů, úkolů pro samostatnou činnost žáků). Byla zaměřena uživatelsky, její organizace umožňovala žákům pracovat samostatně a individuálním tempem. Zadané (ne samoučelné) úkoly navazovaly na osvojené dovednosti a sledovaly konkrétní cíl. Teorie byla prezentována srozumitelně a přiměřeně náročnosti učiva, v rozsahu potřebném pro zvládnutí požadavků na praktické dovednosti. Využívalo se mezipředmětových vztahů, samozřejmostí byla individuální pomoc, rada či vyřešení technických obtíží při „stávkující technice“. Efektivita jejího využití byla na samé hranici jejích technických možností.

Celkově spíše nadprůměr představovala i oblast motivace a hodnocení žáků. V informatice byli žáci dobře motivováni vhodně volenými úkoly (např. tvorba webových stránek). V obou předmětech nacházeli učitelé prostor pro individuální práci s žákem (opakované vysvětlení postupu, korekci chyby). Klasifikace vědomostí a dovedností při ústním zkoušení odpovídala předvedeným výkonům, rovněž namátkou kontrolované písemné práce signalizují přiměřenost požadavků vzhledem k obsahu učiva tematických celků, jednoznačná bodová kritéria a stejně tak hodnocení známkou. Hodnocení (či sebehodnocení) práce žáků v závěrech hodin bylo většinou opomíjeno.

Velmi dobrá byla úroveň interakce a komunikace v hodinách. U žáků převládal pozitivní vztah k výuce. Nebáli se vznášet dotazy, navrhovat jiné cesty k řešení, diskutovat. Učitelé nemuseli řešit problémy nežádoucího chování, atmosféru v hodinách lze označit jako bezstresovou.

Dílní nedostatky, které se projeví zejména v oblasti interakce a komunikace (částečně i organizace) u nekvalifikovaně zajištěné výuky matematiky, byly s ředitelem školy v závěru inspekce projednány. Vzhledem k ojedinělosti výskytu nemají na celkové hodnocení kvality výuky zásadní vliv.

ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávání v matematice, informatice a výpočetní technice ve vyšších ročnících gymnázia jako velmi dobrou.

Blok přírodovědných předmětů v ročnících primy až kvarty osmiletého gymnázia.

Přírodovědné předměty jsou posouzeny mimo jiné na základě hospitovaných hodin v předmětech fyzika, matematika a biologie.

Plánování a příprava učiva a hodin byly na dobré úrovni. Vedení školy využívá časových a tematických plánů, které zpracovávají jednotlivé předmětové komise. Úroveň těchto plánů by však mohla být vzhledem k potřebám nižších ročníků vyšší. Současné plány, ze kterých jednotliví vyučující mají vycházet, jsou mnohdy pouze formální. Oproti plánu se tak výuka např. v biologii zpožďuje zhruba o měsíc. V plánech pro fyziku nejsou zahrnuty laboratorní úlohy, i když s nimi vyučující počítá. Zatím však nebyla žádná laboratorní úloha provedena ve fyzice v 1. a 4. ročníku. Plán pro fyziku se také zbytečně podřizuje řazení kapitol v učebnici. Nárazově a nevhodně bylo začleněno učivo geometrie v matematice, ke kterému se podle plánu až do února žáci nedostanou. Na všechny hodiny byli vyučující připraveni a úroveň přípravy odpovídala zkušenosti jednotlivých vyučujících.

Personální podmínky v hodinách byly velmi dobré. Pouze jeden z pěti vyučujících nesplňuje

předepsanou kvalifikaci, protože je studentem posledního ročníků pedagogické fakulty.

Materiální podmínky výuky jsou dány vybavením kabinetů a snahou učitelů vhodně hodiny po materiální stránce dotvořit. K dispozici byly videa, čtecí kamera, vhodné, učitelem vypracované testy, názorné pomůcky včetně potřebných přírodnin. Nadstandardem v tomto byly obě hodiny biologie, dobře byly zajištěny hodiny matematiky. Podprůměrná byla vybavenost hodin fyziky, kterým nepomohla ani realizace výuky v učebně fyziky. Žáci mají k dispozici vhodné učebnice

Psychohygienické podmínky výuky byly dodržovány, vyučující většinou respektovali věk a možnosti žáků. Dodržována byla délka vyučovacích hodin, pozitivem je velmi příznivá atmosféra v hodinách. Žáci mají k vyučujícím důvěru. Pouze v jedné hodině byly náznaky možných kázeňských problémů.

Organizace, formy a metody práce odpovídaly zkušenostem vyučujících. Všechny hodiny měly klasickou stavbu, byly vedeny frontálně, se všemi žáky bylo pracováno stejně. Přesto se jednalo o kvalitní hodiny, které byly pro žáky přínosem. Dvě vyučovací hodiny však byly výrazně pod tímto standardem.

Vhodně byla využita motivace, spočívala převážně v klasifikaci, přesto byla funkční. Žáci projevovali zájem a měli snahu předvést své znalosti. Mnohdy se však na řadu z nich nedostalo nebo nebyla jejich snaha vyučujícím zaregistrována. Klasifikace je vedena ve studijních průkazech a je tak výrazně zlepšena informovanost zákonných zástupců. Komunikace žáků s učitelem odpovídala věku žáků a byla na dobré úrovni.

Kvalitu vzdělávání v přírodovědných předmětech v primě až kvartě i přes dílčí výhrady k plánování a nedostatky v organizaci, formách a metodách práce v hodinách fyziky, hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka probíhá v souladu s učebními dokumenty. Systém jejího plánování je funkční, ČŠI ho hodnotí jako spíše nadprůměrný. Velmi dobré je personální zajištění výuky. Materiální podmínky jsou průměrné. Významné zlepšení v psychohygienických podmínkách představuje, zejména se zřetelem na bezpečnost žáků, vybudování „nadchodu“ nad hlavní ulicí, propojujícího všechny tři budovy školy. Výuka probíhala formou klasických i moderních metod práce, byla efektivní. Žáky se většinou dařilo pro práci motivovat, velmi dobrou úroveň měla většinou komunikace v hodinách, stejně tak jejich atmosféra. Zjištěné dílčí nedostatky byly s ředitelem školy projednány.

Celkově ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Ředitel školy vychází ve své práci ze zpracované koncepce, která zahrnuje zabezpečení chodu školy, organizování výuky, profil absolventa, podmínky studia a hodnocení žáků, personální a materiální zajištění výuky, propagaci školy a spolupráci s městem, veřejností a partnerskými organizacemi.

Zpracován je rámcový plán důležitých akcí a porad (pedagogické rady, schůzky s rodiči, maturitní a přijímací zkoušky), dále jsou dílčí úkoly a termíny zpracovávány ředitelem školy jako písemné pokyny nebo oznámení vyučujícím, které jsou učitelům dostupné na nástěnce. Jejich náplň představuje zabezpečení výuky (maturitní témata, sjednocování práce předmětové komise, úpravy tematických zpracovaných z učebních plánů pro jednotlivé ročníky) a chodu

školy (organizační a administrativní záležitosti). Samostatně je zpracován plán kontrol a hospitační činnosti vedení školy.

Organizační uspořádání je přehledné, umožňuje účinné řízení školy. Ředitel školy má tři zástupce, ve škole pracují předmětové komise a výchovný poradce, jmenování jsou správci kabinetů. Chod školy je zabezpečen dalšími administrativními a provozními zaměstnanci (11), jejich práva a povinnosti jsou stanoveny. Jako poradní orgány ředitele školy slouží pedagogická rada a rada předsedů předmětových komisí. Předmětové komise projednávají úpravu tematických plánů vytvořených dle učebních osnov, zabývají se organizací aktivit školy a dalším vzděláváním učitelů. Správci kabinetů pak dbají o doplňování pomůcek, nově byla stanovena odpovědnost vyučujících za jednotlivé třídy. Školní řád obsahuje práva a povinnosti žáků, jsou stanovena pravidla klasifikace a hodnocení studentů. Pro chod školní knihovny a počítačové učebny jsou také stanoveny podmínky použití a provozu. Nedostatky nebyly zjištěny v rozvrhu, rovněž délka přestávek poskytovala dostatek času na přesuny i relaxaci.

Řídící práce vychází se systému pedagogických rad a operačních schůzek operativně svolávaných dle potřeby. Plán kontrol vymezuje konkrétní oblasti spolu s odpovědností pracovníků. Kontrola výuky probíhá podle zpracovaného plánu hospitační činnosti ředitele školy a jeho zástupců, záznamy z hospitací jsou vedeny. Pozornost je také věnována kontrole dokumentace, k závěrům jsou přijímána opatření. Další kontroly se týkají provozního zabezpečení chodu školy. Pro hodnocení pracovníků jsou zpracována kritéria, se kterými jsou tito seznámeni. Hodnoceno je především další vzdělávání pracovníků, kvalita plnění přidělených úkolů, organizování soutěží, výletů, exkurzí a dalších akcí školy. Motivačním a srovnávacím faktorem v oblasti výuky jsou pak výsledky vyhodnocovacích vzdělávacích testů (např. Kalibro, mezinárodní výzkum TIMSS). Vedení školy klade důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků (účast na seminářích, exkurzích a kurzech pro učitele), podmínky pro jeho realizaci jsou vytvořeny dle finančních možností školy. Na základě vyhodnocení kontrol a plnění daných kritérií jsou stanoveny osobní příplatky. Byly respektovány závěry inspekce týkající se zajištění pedagogického dozoru na chodbách, ten pak byl vyučujícími v průběhu inspekce vykonáván.

Informovanost rodičů o prospěchu a chování žáků je zajišťována formou třídních schůzek. Zejména v nižších ročních pak celkem dobře fungují v tomto směru i studijní průkazy. Tyto jsou průběžně kontrolovány třídními učiteli. Kromě výroční zprávy vydává škola také Ročenku a Průvodce školou, které se stávají dobrým informačním zdrojem pro žáky, rodiče a veřejnost. Informace o škole jsou přístupné také na Internetu. Kontaktní telefonní čísla jsou žákům známá. Oproti zjištěním předcházející inspekce je zřejmá snaha o zlepšení informovanosti o průběhu studia a chování žáků.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy představuje ucelený, velmi dobře fungující systém, vycházející z velmi dobré koncepční práce ředitele školy. ČŠI hodnotí kvalitu řízení ve všech jeho složkách (plánování, organizování, kontrola i vedení a motivování zaměstnanců) jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Škola se prezentuje na veřejnosti v řadě činností. Ve studentské odborné činnosti, v zapojení do programu Socrates, v mezinárodním projektu rozvoje základního a středního vzdělávání, pokračuje spolupráce s Gymnáziem ve Freitalu. Početné jsou také různé kulturní akce pořádané školou.

Velmi dobré kontakty se sponzorskými organizacemi významně přispěly ke zlepšení provozu

školy, protože z velké části bylo právě z jejich příspěvku vybudováno spojení mezi budovami.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol (školský zákon) v platném znění, platná pro šk. rok 2000/2001.
- Průvodce školou (informační materiál).
- Časově tematické plány učitelů, používané ve šk. roce 2000/2001.
- Koncepce, plány činnosti a kontrol ve šk. roce 2000/2001.

ZÁVĚR

Podmínky školy umožňují realizaci vzdělávacího programu. Výuku zajišťuje pedagogický sbor s vysokou mírou kvalifikovanosti. Vlastní průběh výuky byl i přes dílčí nedostatky hodnocen velmi dobře. Převládala cíleně zaměřená příprava a efektivní metody práce, na velmi dobré úrovni byla oblast komunikace a vzájemných vztahů v hodinách. Kvalitu vzdělávání na Gymnáziu Teplice hodnotí ČŠI ve sledovaných předmětech jako velmi dobrou.

Velmi dobrý je i systém řízení. Koncepční záměry jsou rozpracovány a postupně naplňovány. Účinná je organizace a zajištění provozu školy, velmi dobrá pozornost je věnována motivování a hodnocení pracovníků. Kontrolní systém vychází z plánu, kontroly jsou cílené a postihují celou organizační strukturu. Škola má úspěšné napojení na různé organizace a velmi dobře se prezentuje na veřejnosti.

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní nakládání s finančními prostředky ze státního rozpočtu.

V rámci tohoto dílčího posouzení kvality hodnotí ČŠI Gymnázium Teplice jako školu nadprůměrnou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis	
Vedoucí týmu	Marcela Zavoralová	dlouhodobá neschopnost	pracovní
Členové týmu	Mgr. Radek Dlouhý	Radek Dlouhý v.r.	
	Mgr. Petr Salač	Petr Salač v.r.	

V Teplicích dne 3. září 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. září 2001

Razítko

Ředitel školy

Podpis

RNDr. Z. Bergman

Z. Bergman v.r.

Předmětem orientační inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Ústí n. L.	2001-10-05	065 1130/01-5002
MŠMT ČR	2001-10-05	065 1131/01-5002
Rada školy		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
	Nebyly doručeny	